EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2015 05 13
COM(2015) 251 final

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl valstybių narių, kurių valiuta yra euro, bendrų ekonominės politikos gairių įgyvendinimo

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl valstybių narių, kurių valiuta yra euro, bendrų ekonominės politikos gairių įgyvendinimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 136 straipsnį kartu su 121 straipsnio 2 dalimi,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo[1], ypač į jo 5 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo[2], ypač į jo 6 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją[3],

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

(1) siekiant išlaikyti ir sustiprinti euro zonos vystymąsi reikia nuolatinių politinių pastangų, kuriomis būtų remiamas subalansuotas koregavimas privačiajame ir viešajame sektoriuose ir didinamas ekonomikos augimo potencialas vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu. Euro zonos ekonomika toliau atsigauna, tačiau atsigavimą stabdo pastarojo meto ekonomikos ir finansų krizių padariniai, įskaitant vykstantį išorės balanso atkūrimą, didelę valstybės bei privačiojo sektoriaus skolą ir su tuo susijusį spaudimą mažinti finansinį įsiskolinimą, struktūrinį nelankstumą nacionalinėse darbo ir produktų rinkose, didelį nedarbą ir mažą pasitikėjimą, taip pat nuolatinį investicijų trūkumą. Iki šiol padaryta pažanga įgyvendinant konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose numatytas reformas yra nepakankama;

(2) euro zona yra daugiau nei jos narių suma. Euro zonos narių ekonomika glaudžiai susijusi tarpusavyje, todėl būtina labiau koordinuoti fiskalinę, finansų ir struktūrinę politiką. Politikos kryptis euro zonos lygiu turėtų skatinti ekonomikos augimą ir kartu užtikrinti, kad nebūtų keliamas pavojus pažangai, padarytai vykdant perbalansavimą. Euro zonos valstybėms narėms tenka ypatinga atsakomybė veiksmingai įgyvendinti valdymo sistemą, kuri pastaraisiais metais buvo labai

[1] OL L 209, 1997 8 2, p. 1.
[2] OL L 306, 2011 11 23, p. 25.
[3] COM(2015) 251.

sustiprinta. Tam reikia didesnio tarpusavio spaudimo siekiant remti nacionalinių reformų įgyvendinimą ir užtikrinti fiskalinį apdairumą. Taip pat reikia išsamiau vertinti nacionalines reformas euro zonos atžvilgiu, internalizuoti galimą šalutinį poveikį ir skatinti vykdyti tinkamam ekonominės ir pinigų sąjungos veikimui itin svarbių sričių politiką;

(3) plataus užmojo struktūrinių reformų, kuriomis būtų modernizuojama ekonomika, skatinamas konkurencingumas ir didinamas augimo potencialas, euro zonoje įgyvendinta vis dar nepakankamai. Skirtingų valstybių narių disbalanso mastas iki krizės, padėtis verslo cikle ir turimos fiskalinio manevravimo galimybės gerokai skiriasi. Nepaisant pagerėjusios padėties darbo rinkose ir tam tikros pažangos įgyvendinant reformas, skirtas darbo rinkų atsparumui didinti, nedarbo lygis išlieka aukštas ir yra pavojus, kad įsitvirtins ilgalaikis nedarbas, o dėl to socialinė padėtis pažeidžiamiausiose šalyse dar pablogės. Išorės balanso atkūrimas vykdomas, tačiau pažanga yra nevienoda ir didelis einamosios sąskaitos perteklius dar nekoreguojamas. Plataus užmojo darbo ir produktų rinkų struktūrinės reformos paskatintų reikalingą ekonominį koregavimą euro zonoje ir sustiprintų ekonomikos augimą šalyse, kurios jas įgyvendina. Reformos, kurias įgyvendinant didinamas užimtumas ir mažinamos vartotojų kainos, taip pat padeda užtikrinti didesnę socialinę įtrauktį. Jei struktūrinės reformos įgyvendinamos bendrai visose valstybėse narėse, dėl teigiamo šalutinio poveikio per prekybos ir finansų kanalus jos gali būti naudingos visai euro zonai. Jos taip pat paskatintų pasirinkti tinkamą politiką likusioje euro zonos dalyje. Euro grupė per temines diskusijas gali paremti šį procesą įvertindama reformas ir jų poveikį visai euro zonai ir atlikdama jų lyginamąją analizę. Tai galima padaryti mokantis iš geriausios praktikos pavyzdžių, susitariant dėl bendrų geros reformos principų ir darant tarpusavio spaudimą. Atsižvelgiant į nacionalinio lygmens koregavimo procesą ir visos euro zonos veikimą, labai svarbu nuolat stebėti reformų pažangą valstybėse narėse, kuriose susidaręs perviršinis disbalansas ir kuriose dėl disbalanso reikia imtis ryžtingų veiksmų;

(4) vienas iš pagrindinių euro zonai kylančių politikos uždavinių – mažinti valdžios sektoriaus skolą prisiimant fiskalinę atsakomybę. Dėl pastarųjų metų konsolidavimo pastangų euro zonos fiskalinė padėtis pagerėjo, tačiau fiskalinė politika dar nepakankamai gerai koordinuojama. Kai kurios euro zonos valstybės narės dar turi tęsti fiskalinį koregavimą, kad būtų sumažinti itin aukšti skolos lygiai. Kitos šalys turi daugiau veiksmų laisvės ir galėtų ja naudotis, kad padidintų vidaus paklausą, daugiausia dėmesio skirdamos investicijoms. Tai paskatintų ne tik vidaus, bet ir visos euro zonos ekonomikos augimą. Stabilumo ir augimo pakto taisyklėse įtvirtintas lankstumas leidžia valstybėms narėms palengvinti struktūrines reformas ir investicijas, laikantis bendrai sutartų taisyklių. Fiskalinės strategijos kol kas nėra pakankamai palankios ekonomikos augimui. Kalbant apie pajamas, nepaisant geresnio koordinavimo Euro grupėje, dar yra galimybių didinti mokesčių sistemų veiksmingumą ir mažinti darbo mokesčių pleištą. Kalbant apie išlaidas, daugiau dėmesio reikia skirti išsamia sąnaudų ir naudos analize pagrįstoms viešosioms investicijoms ir kitoms viešosioms išlaidoms, turinčioms stiprų ir teigiamą poveikį augimui. Išlaidų peržiūra parodė, kad reikia didinti viešojo administravimo veiksmingumą. Šį procesą paskatins gerai veikiančios nacionalinės fiskalinės sistemos;

(5) finansų rinkos sąlygos euro zonoje gerėja, tačiau privačiajam sektoriui ir toliau skolinama vangiai, o finansų rinkos tebėra susiskaidžiusios. Todėl euro zonoje stabdomos investicijos. Dėl šių priežasčių susidarė didelis investicijų atotrūkis, nors

tiek materialių, tiek nematerialių investicijų poreikis išlieka. ES investicijų planas suteikia galimybių sutelkti investicijas ir jas produktyviai panaudoti. Tačiau Investicijų plano ir ECB plataus masto turto įsigijimo programos poveikis bus didesnis, jei kartu platesnio masto finansų sektoriuje bus imtasi priemonių atkurti kreditų srautus, stiprinti kapitalo rinkas ir skatinti ilgalaikį ekonomikos finansavimą. Bankų sąjunga jau baigiama kurti, taikant bendrą taisyklių sąvadą ir nuoseklų reguliavimo metodą. Geriau integruotos ir veiksmingesnės kapitalo rinkos leistų sutelkti daugiau lėšų investicijoms finansuoti, Europos ekonomika taptų mažiau priklausoma nuo bankų, o jos finansinės struktūros – geriau subalansuotos ir stabilesnės;

(6) nepaisant pastarojo meto laimėjimų stiprinant EPS struktūrą, dabartiniai iššūkiai skatina siekti pažangos ir užbaigti ją kurti. Norint toliau tobulinti EPS reikės laipsniško metodo, kurį taikant drausmė būtų derinama su solidarumu. Komisijos pirmininkas kartu su Europos Vadovų Tarybos, Europos Parlamento, Europos Centrinio Banko ir Euro grupės pirmininkais parengs tolesnius geresnio ekonomikos valdymo euro zonoje veiksmus,

REKOMENDUOJA 2015–2016 m. euro zonos valstybėms narėms Euro grupėje imtis šių veiksmų:

1. Naudotis tarpusavio spaudimu siekiant skatinti struktūrines reformas, kurios sudarytų geresnes sąlygas sumažinti didelę vidaus ir išorės skolą ir remti investicijas. Reguliariai vertinti reformų rezultatus valstybėse narėse, kuriose susidaręs didelis disbalansas. Tęsti reguliarų struktūrinių reformų teminį vertinimą. Iki 2016 m. pavasario priimti sprendimus dėl tolesnių veiksmų koordinuojant pastangas mažinti didelį darbo mokesčių pleištą ir reformuoti paslaugų rinkas.

2. Koordinuoti fiskalinę politiką siekiant užtikrinti, kad bendra euro zonos fiskalinės politikos kryptis atitiktų riziką tvarumui ir ciklo sąlygas. Iki 2016 m. pavasario surengti temines diskusijas dėl viešųjų finansų kokybės gerinimo ir tvarumo didinimo, daugiausia dėmesio skiriant tokiems prioritetams kaip materialios ir nematerialios investicijos nacionaliniu ir ES lygmenimis ir pastangoms užtikrinti, kad mokesčių sistemos būtų palankesnės augimui. Stebėti, ar efektyviai veikia neseniai sustiprintos nacionalinės fiskalinės sistemos.

3. Užtikrinti, kad būtų laiku įgyvendinti tolesni veiksmai, susiję su Europos Centrinio Banko atliktu išsamiu įvertinimu, įgyvendinta Bankų gaivinimo ir pertvarkymo direktyva, baigtas Tarpvyriausybinio susitarimo dėl Bendro pertvarkymo fondo ratifikavimo procesas ir 2016 m. sausio mėn. Fondas pradėtų veikti visu pajėgumu. Skatinti imtis priemonių, kuriomis būtų stiprinamas rinka grindžiamas finansavimas, sudaromos geresnės sąlygos MVĮ gauti finansavimą ir kuriami alternatyvūs finansavimo šaltiniai. Skatinti tolesnes nacionalinių nemokumo sistemų reformas.

4. Tęsti darbą, susijusį su ekonominės ir pinigų sąjungos stiprinimu, ir padėti tobulinti ekonominės priežiūros sistemą, atsižvelgiant į ataskaitą dėl tolesnių veiksmų siekiant geresnio ekonomikos valdymo euro zonoje, kurią parengė Pirmininkas J.-C. Junckeris, glaudžiai bendradarbiaudamas su Pirmininku D. Tusku, Pirmininku M. Schulzu, Pirmininku M. Draghi ir Pirmininku J. Dijsselbloemu, ir jos įgyvendinimo priemones.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas